

QORTI TA' L-APPELL

**ONOR. IMHALLEF -- AGENT PRESIDENT
ALBERT J. MAGRI**

**ONOR. IMHALLEF
GIANNINO CARUANA DEMAJO**

**ONOR. IMHALLEF
TONIO MALLIA**

Seduta tas-16 ta' Novembru, 2010

Appell Civili Numru. 2/2008/3

**Saviour Ellis personalment u fil-kwalita` tieghu ta'
direttur u azzjonist tas-socjeta` "A.F Ellis Limited" u
Josephine Ellis**

v.

**Rita Ellis, Tonio Ellis, Dr. Joseph Ellis, Dr. Nathalie
Gatt Ellis**

Il-Qorti:

Rat li dawn huma proceduri ta' ritrattazzjoni mibdija mill-intimati wara sentenza li kienet tat din il-Qorti fit-3 ta' Novembru 2009, li kienet ikkonfermat sentenza li tat il-

Qorti tal-Magistrati (Ghawdex), Gurisdizzjoni Superjuri, Sezzjoni Generali fl-4 ta' Frar, 2009. Il-kawza saret ai termini tal-Artikolu 402 tal-Att dwar il-Kumpaniji, u bis-sentenza r-rikorrent Saviour Ellis gie awtorizzat sabiex f'isem il-kumpanija A.F. Ellis Ltd jintavola proceduri gudizzjarji kontra l-intimati u A.F. Ellis (Home Decor) Ltd ghat-twettiq tal-obbligazzjoni pattwita fir-rigward tal-fond 16, Triq Ghajn Qatet, Victoria, u hlas wara li skada t-terminu li matulu l-intimati u A.F. Ellis (Home Decor) Ltd. kellhom jibqghu jokkupaw il-fond.

L-intimati ressqu talba ghar-ritrattazzjoni ai termini tal-Artikolu 811(c) u (l) tal-Kodici ta' Organizazzjoni u Procedura Civili, izda, fl-udjenza tal-5 ta' Ottubru 2010 quddiem din il-Qorti, l-intimati rtiraw it-talba taghhom bazata fuq is-subinciz (c). Fadal, ghalhekk, li jigi mistharreg jekk is-sentenza ta' din il-Qorti tat-3 ta' Novembru 2009, hijjex bazata fuq zball ta' fatt.

Ghall-fini ta' kjarezza, qed tigi riprodotta f'dan l-istadju l-parti tal-konsiderandi ta' din il-Qorti:

“Fil-mori ta' dan l-appell, u ezattament fis-seduta tal-5 ta' Ottubru 2009 giet prezentata nota b'kopja ta' cedola numru 275/2009 datata 29 ta' Settembru 2009 li permezz taghha l-intimati appellanti ddepozitaw taht l-Awtorita` tal-Qorti c-cavetta tal-parti tal-fond mertu ta' dan ir-rikors. L-appellati, b'verbal ta' dakinhar stess, ghalkekk ma opponewx l-esebizzjoni tad-dokument f'dak l-istadju, ikkontestaw l-istess dokument billi sostnew li c-cedola ma tirriferix ghall-fond intier okkupat mill-intimati jew il-kumpanija A. F. Ellis (Home Décor) Ltd. billi l-fond 16, Triq Ghajn Qatet ghadu effettivament okkupat mill-intimati u d-dokument AFE, ukoll ezibit mal-imsemmija nota, ma huwiex ftehim milhuq bejn il-partijiet imma kien biss abbozz preliminari li l-intimati ghazlu li jiffirmaw unilateralment.

“Fid-dawl ta' din il-kontestazzjoni, ghalhekk, jirrizulta li minn meta gie prezentat dana l-appell il-posizzjoni bejn il-partijiet baqghet l-istess u dina n-nota bl-ebda mod ma

biddlet l-*impasse* li hemm bejn il-kontendenti. Ghalhekk il-Qorti se tghaddi biex tikkunsidra l-aggravji tal-intimati.

“Fl-ewwel aggravju l-intimati jghidu li l-ewwel Qorti marret oltre dak mitlub minnha meta awtorizzat lir-rikorrent, bla ma specifikat liema wiehed minnhom u f’liema kwalita` tieghu kellu jintavola procedura gudizzjarji kontra l-intimati u kontra A. F. Ellis (Home Décor) Ltd.

“Din il-Qorti, pero`, tara li dan mhux hekk, billi l-ewwel Qorti ddecidiet li Saviour Ellis kellu interess bhala membru fil-kumpannija A. F. Ellis Ltd u kellu interess guridiku li jagixxi bhala membru fl-istess kumpannija a tenur tal-Artikolu 402 tal-Kap 386. Fil-fatt fil-parti dispositiva tas-sentenza l-ewwel Qorti awtorizzat lill-Saviour Ellis biex ghan-nom u in rappresentanza tal-kumpannija A. F. Ellis Limited jintavola l-proceduri gudizzjarji mitluba minnu u mir-rikorrenti l-ohra Josephine Ellis.

“Ukoll f’dana l-aggravju l-intimati jsemmu li l-ewwel Qorti agixxiet b’mod *ultra petita* meta awtorizzat lir-rikorrent jiprocedi anke fil-konfront tas-socjeta` A. F. Ellis (Home Décor) Ltd. meta dina l-kumpannija ma kienitx parti mill-proceduri u ma saritx talba kontra taghha.

“Skond l-Artikolu 402 jekk, dwar rikors maghmul skond is-subartikolu (1) jew (2), il-Qorti tkun tal-fehma li l-ilment ikun bazat sewwa u li jkun gust u ekwu li hekk taghmel, il-Qorti tista’ taghmel ordni taht dawk il-kondizzjonijiet li jidhrilha xierqa – u (e) tordna lill-kumpannija li tibda, tiddefendi, tkompli jew ma tkomplx procedimenti tal-qorti, jew jawtorizza lil membru jew membri tal-kumpannija li jibdew, jiddefendu, ikomplu jew ma jkomplux procedimenti tal-Qorti f’isem u ghan-nom tal-kumpannija. Dan is-subartikolu ma jirrikjedix li terz ghandu jkun parti fil-kawza li ssir fit-termini tal-Artikolu 402 u lanqas ma jimponi xi limitazzjoni fuq il-Qorti dwar dak li hija tista’ tordna li ssir l-kawza.

“Jigi rilevat li f’dawn il-proceduri r-rikorrent Salvu Ellis qed jitlob awtorizzazzjoni biex jibda proceduri kontra l-intimati ghal zgumbrament u hlas ta’ penali. Dina l-azzjoni pero`

mhiex l-azzjoni proprja ghal zgumbrament, liema azzjoni ghad trid tigi promossa. Huwa f'dik il-kawza li l-kumpannija A. F. Ellis (Home Décor) Ltd ikollha l-opportunita' li tiddefendi lilha nfisha mit-talbiet tar-rikorrent. Fil-kawza odjerna mhiex necessarja l-presenza taghha, kif tajjeb qalet l-ewwel Qorti. L-intimati jikkontendu wkoll li l-kumpannija A. F. Ellis (Home Décor) Ltd mhiex tal-intimati, imma mill-ezami tal-atti processwali jirrizulta li dina l-kumpannija hija effettivament u de facto, jekk mhux esklussivament, ikkontrollata mill-intimati.

“Fl-ahharnett dwar dana l-aggravju l-Qorti tirrileva wkoll li fost it-talbiet tar-rikorrenti hemm li l-Qorti “taghti kull ordni ohra li hi necessarja biex il-kumpannija titmexxa fl-ahjar interess tal-membri taghha” u din it-talba, fil-fehma ta' din il-Qorti, hija wiesa bizzzejjed biex tinkludi anke l-ordni li ghamlet l-ewwel Qorti biex ir-rikorrent jipprocedi wkoll kontra A. F. Ellis (Home Décor) Ltd.

“Ghalhekk l-ewwel aggravju tal-intimati qed jigi michud.

“Fit-tieni aggravju l-intimati jissottomettu li ma jirrizulta li sar xejn da parti taghhom li jista' jitqies li hu ingust, oppressiv jew diskriminatorju fil-konfront tar-rikorrent jew li b'xi mod qed jostakolaw il-qasma tal-istess fond.

“L-Artikolu 402(1) tal-Att dwar il-Kumpanniji jipprovdi li:

“Kull membru ta' kumpannija li jilmenta li l-affarijiet tal-kumpannija jkunu tmexxew jew qed jitmexxew jew aktarx jitmexxew b'mod li, jew li xi att jew ommissjoni tal-kumpannija kienu jew huma jew x'aktarx se jkunu, oppressivi b'mod mhux gust diskriminatorji kontra, jew b'mod mhux gust ta' pregudizzju, ghal membru jew membri jew b'mod li jkunu kontra l-interessi tal-membri in generali, jista' jaghmel rikors lill-qorti ghal ordni taht dan l-artikolu.”

“Kif gia` nghad, l-Artikolu 402(3) tal-istess Att jaghti diskrezzjoni lill-Qorti li tiehu numru ta' provvedimenti jekk, dwar rikors maghmul skond is-subartikolu (1) jew (2), il-Qorti tkun tal-fehma li l-ilment ikun bazat sewwa u li jkun

gust u ekwu li hekk taghmel. Ir-rikorrent ghamel ir-rikors skond is-subartikolu 402(1) u ghalhekk l-ewwel Qorti kellha tiddeciedi jekk il-mod kif qed jitmexxew l-affarijiet, humiex oppressivi b'mod mhux gust, diskriminatorji kontra, jew b'mod mhux gust ta' pregudizzju, ghar-rikorrent u ghall-membri in generali tal-kumpannija A. F. Ellis Ltd. Ghalkemm permezz tal-Art. 402 il-Qrati jistghu jaghmlu kunsiderazzjonijiet ta' *fairness u legitimate expectations*, izda dan ma jfissirx illi l-Qrati jistghu jibdlu dak illi huwa miftiehem imma jistghu biss jaghtuh l-effett intiz.

“L-Att dwar il-Kumpanniji ma jaghtix definizzjoni tal-kriterji ta' “oppressjoni b'mod mhux gust”, “diskriminazzjoni” u “mod mhux gust ta' pregudizzju”. Ghalhekk il-Qorti trid tirreferi ghal awtoritajiet legali Inglizi sabiex ikun jista' jiftiehem ahjar xi trid tfisser il-ligi. Jekk xi wiehed jew izjed minn dawn il-kriterji jissussistu jkun jista' jinghad li membru jew membri ta' kumpannija jkunu sofrew '*unfair prejudice*' liema terminu jinkludi fih il-kriterji kollha stabbiliti f'Artikolu 402 tal-Att.

“F'**Re Bovey Hotel Ventures Ltd. (1981)** Slade J. iddeskriva '*unfair prejudice*' b'dan il-mod: “*The test for unfairness must, I think, be an objective, not a subjective, one. In other words it is not necessary for the petitioner to show that the persons who have de facto control of the company have acted as they did in the conscious knowledge that this was unfair to the petitioner or that they were acting in bad faith; the test, I think is whether a reasonable bystander observing the consequences of their conduct, would regard it as having unfairly prejudiced the petitioner's interests.*” (ara wkoll **Re R A Noble & Sons (Clothing) Ltd. [1983]**).

“F'din il-kawza l-interess tas-socjeta` A. F. Ellis Ltd. huwa li hija tottjeni l-pussess vakant tal-proprjeta` li jappartjeni, lilha cioe` l-fond 16, Triq Ghajn Qatet, Victoria li huwa okkupat mis-socjeta` A. F. Ellis (Home Décor) Ltd, li hija kkontrollata esklussivament u *de facto* mill-intimati. Jirrizulta li Tonio Ellis, li flimkien ma' Saviour Ellis huwa direttur fil-kumpannija A. F. Ellis Ltd, mhux se jaghti l-

kunsens tieghu sabiex is-socjeta` A. F. Ellis (Home Décor) Ltd, rapprezentata wkoll minnu flimkien ma' hutu l-intimati l-ohra, tigi zgumbrata mill-fond proprjeta` tal-ewwel socjeta`. Hu ghalhekk li r-rikorrent kellu jirrikorri ghall-azzjoni skond id-disposizzjonijiet tal-Artikolu 402 tal-Kap 386 biex jitlob awtorizzazzjoni li jizgumbra dina l-kumpannija. Lanqas ma hu l-kaz, kif l-intimati qed jippretendu f'dana l-aggravju, li r-rikorrent kellu minflok jiftah kawza ordinarja sabiex l-intimati josservaw id-disposizzjonijiet tal-ftehim milhuq bejn il-partijiet. Hu ovvju li bl-*impasse* li hemm bejn il-partijiet u minhabba l-pozizzjoni partikolari tad-diretturi u tal-azzjonisti fejn l-intimati ghandhom nofs il-kumpannija, hu skontat li ma kienx se jintlahaq ftehim biex isir dak li qed jitlob ir-rikorrent.

“Issir referenza hawn ghal dak li qalet l-ewwel Qorti f'dan ir-rigward.

“M'hemmx dubju wkoll li:-

“(a) Minhabba dizgwid li hemm bejn ir-rikorrent u l-intimati;

“(b) Il-fatt li l-ishma huma maqsuma bejn iz-zewg familji, u li l-bord ta' diretturi hu kompost minn membru ta' kull familja;

“(c) Il-fatt li l-intimati huma l-azzjonisti fil-kumpannija A. F. Ellis (Home Décor) Limited, li skond l-intimati qeghda tokkupa l-fond in kwistjoni;

“m'huwiex ser ikun hemm qbil bejn id-diretturi li jinbdew proceduri gudizzjarji. Dan in kwantu l-intimati ghandhom kunflitt ta' interess. Ghalkemm l-intimati jsostnu li rrikorrent seta' facilment isejjah laqgha tal-bord tad-diretturi sabiex tittiehed decizjoni dwar jekk il-kumpannija ghandix tintavola proceduri gudizzjarji, ir-realta' hi ohra in kwantu l-intimati ghandhom l-interessi personali taghhom u tal-kumpannija A. F. (Home Decor) Limited.

“Gialadarba sar dan il-ftehim, li ghalih kienu parti l-kontendenti u wkoll il-kumpannija A. F. Ellis Limited, r-

rikorrent (bhala membru) ghandu kull interess li jara li dan il-ftehim jigi mwettaq. Wiehed ghandu jiftakar li d-drittijiet tal-membri ma jirrizultawx biss mill-istatut tal-kumpannija, imma wkoll minn ftehim separat tal-azzjonisti. Il-fatt li minkejja dak li jinghad fil-ftehim sal-lum il-kumpannija A. F. Ellis Limited ghadha ma bdiexx proceduri gudizzjarji sabiex il-fond jigi zgumbrat, jista' jinghad li qieghed jaghti lok ghal pregudizzju mhux gust lir-rikorrent li ghandu interess li jara li l-ftehim jigi mwettaq sabiex tkun tista' ssir id-divizjoni bil-mod pattwita”.

“Dina l-Qorti taqbel perfettament, mar-ragunament tal-ewwel Qorti u ssib li l-agir tal-intimati huwa oppressiv u b'mod mhux gust ta' pregudizzju, ghax huma ma jridux johorgu mill-fond u ghalhekk r-rikorrent ghandu jigi awtorizzat li jaghmel il-kawza ghal zgumbrament. Hu appuntu ghalhekk li l-Qorti tinghata dana l-poter fl-Artikolu 402(3)(e) tal-Kap 386 biex, kif jikteb il-Prof. Andrew Muscat fil-ktieb **Principles of Maltese Company Law**: “This power is useful in situations where the persons in control of the company, probably in their own self-interest, either refuse to allow the company to institute proceedings to safeguard its interests or otherwise hold it back from defending itself”. Dan hu dak li qed jigri f'dan il-kaz.

“Il-Qorti finalment ma taqbilx ma' dak sottomess mill-appellanti li r-rikorrent qieghed jostakola l-finalizzazzjoni tal-qasma tal-proprjeta` bejn il-kontendenti. Il-Qorti tosserva li r-rikorrent qed jipprova jottjeni l-izgumbrament tal-intimati mill-fond in kwistjoni, u ghalhekk ma jaghmilx sens li jkun hu stess li jzomm id-divizjoni tal-fond u milli jizgumbra lill-intimati. Il-korrispondenza ezibita mill-istess intimati taghti ragun lir-rikorrent.

“It-tieni aggravju tal-appellanti ghalhekk qed jigi michud ukoll.”

Ir-ritrattandi jallegaw li sar zball peress li, fil-fehma tagghom, din il-Qorti ma ikkonsidratx sew ic-cedola ta' depositu li huma esebew fil-5 ta' Ottubru 2009, li kienet turi li huma kienu ivvakaw porzjon mit-territorju skont il-pjan ta' qasma kkonkordat u mwettaq. Dakinhar pero`, fl-

Kopja Informali ta' Sentenza

istess udjenza, id-difensur tar-rikorrenti kien verbalizza li l-fond ta' Triq Ghajn Qatet kien ghadu effettivament okkupat minnhom, u li ma kienx intlahaq ftehim, izda kien sar biss abbozz preliminari illi l-intimati ghazlu li jiffirmaw unilateralment. Din il-Qorti, fid-dawl ta' din il-kontestazzjoni u peress li ma kellhiex quddiemha dokument li kien jikkonferma ftehim milhuq bejn il-partijiet kollha interessati, osservat li l-*impasse* bejn il-kontendenti kien ghadu hemm, u ghaddiet biex allura, titratta l-meritu.

Din il-Qorti, ghalhekk fis-sentenza taghha, bl-ebda mod ma qieset li jezisti fatt li bla ebda dubju gie eskluż, lanqas ma qieset li ma jezistix fatt li kien stabbilit pozittivament (kif jirrikjedi l-proviso ghall-Artikolu 811(l) invokat), izda semplicement ippronunzjat ruhha fuq it-tifsira ta' dokument li dwaru ma kienx hemm qbil. Dak li ghamlet din il-Qorti kien biss li ddecidiet "punt ikkontestat", u dan l-istess artikolu jeskludih bhala bazi ta' ritrattazzjoni. Il-kwistjoni issa mqanqla mir-ritrattandi kienet appuntu dibattuta u deciza fis-sentenza, u kwindi dik ic-cirkostanza ma tistax taghti lok ghar-ritrattazzjoni tal-kawza – ara, fost ohrajn il-kawza **Aguis v. Bugeja** deciza minn din il-Qorti fit-13 ta' Gunju 1995.

Ghaldaqstant, ghar-ragunijiet premessi, tiddisponi mit-talbiet li jinsabu fir-rikors tal-intimati billi tichad l-istess, bl-ispejjez kontra l-istess intimati in solidum.

< Sentenza Finali >

-----TMIEM-----